

ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО ДЕМОГРАФІЧНОГО РЕЄСТРУ

Курсант 208 навч. групи ННПФПСКМ НАВС
Сильченко В.Ф.

Керівник: доцент кафедри адміністративного права і
процесу НАВС, к.ю.н. Волох О.К.

Закон України від 20.11.2012 р. № 5492-УІ «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» суперечить основним документам Ради Європи та Європейського Союзу щодо захисту персональних даних, оскільки передбачає непропорційне втручання у право на приватність шляхом обробки надмірної кількості персональних даних без визначення правомірної мети такої обробки. Запровадження так званих біометричних документів для виїзду за кордон та виконання відповідних положень Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму із Україною не виправдовує грубе порушення прав і свобод людини, до якого призведе реалізація положень даного Закону. Взагалі, сама концепція та головні положення цього Закону суперечать основоположним принципам захисту персональних даних.

Використавши прагнення багатьох громадян України досягти прогресу у виконанні Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму із Україною, у Законі безпідставно розширили перелік документів, щодо яких застосовуються технології електронного зчитування біометричної інформації. Виготовлення цих документів, а також встановлення відповідного обладнання для зчитування інформації тягне за собою великі необгрунтовані витрати і є непропорційним до заявленої мети.

Всупереч вимогам Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних, Директиви ЄС

95/46 з цього питання та Закону України «Про захист персональних даних», Закон не визначає мету збору персональних даних. Зокрема, ч. 3 ст. 6 Закону України «Про захист персональних даних» передбачає, що склад та зміст персональних даних мають бути відповідними та ненадмірними стосовно визначеної мети їх обробки. За відсутності визначення мети збору даних відповідність і ненадмірність збору даних встановити неможливо. Таким чином, не забезпечується юридична визначеність, яка є невід'ємною складовою принципу верховенства права.

Закон передбачає відкритий перелік даних, що можуть бути внесені до єдиного державного демографічного реєстру, що дає можливість збору та внесення до реєстру інших персональних даних, не визначених законом. За відсутності чітко визначеної мети створення реєстру, це створює небезпеку тотального контролю над особистістю, порушує право на приватність.

Це також суперечить Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи CM/Rec(2010)13: «використання профайлів, навіть законне, без обмежень і належних гарантії, може завдати серйозної шкоди людській гідності, а також іншим основоположним правам і свободам, в тому числі економічним і соціальним правам».

Використання в якості ідентифікатора у Єдиному державному демографічному реєстрі реєстраційного номера облікової картки фізичної особи-платника податків суперечить Податковому кодексу України, відповідно до статті 70 якого, відомості із державного реєстру фізичних осіб-платників податків використовуються органами державної податкової служби виключно для здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства України.

Крім того, низка норм Закону прямо суперечать Керівним принципам ОБСЄ щодо реєстрації населення, ухваленим 2009 року.